

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

ADVIES

(A)101104-CDC-1013

over het

‘ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht’

gegeven met toepassing van artikel 6, § 2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Tekst met geïntegreerd erratum goedgekeurd door het directiecomité van de CREG tijdens zijn vergadering van 8 december 2010

4 november 2010

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) heeft op 12 oktober 2010 een brief ontvangen van de Minister van Klimaat en Energie (hierna: de Minister) en van de Staatssecretaris voor Mobiliteit waarin onder andere haar advies wordt gevraagd met betrekking tot een “ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht” (hierna: het ontwerp van koninklijk besluit).

Artikel 6, § 2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet) stelt dat, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de CREG, de Koning de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies bepaalt. Artikel 23, § 2, laatste lid, van dezelfde wet bepaalt dat dit advies binnen de veertig kalenderdagen volgend op de ontvangst van de aanvraag aan de Minister moet worden overhandigd.

Het Directiecomité van de CREG heeft dit advies op 4 november 2010 goedgekeurd.

Dit advies bestaat uit voorafgaande opmerkingen (I), een beschrijving van de antecedenten (II), een onderzoek van het ontwerp van koninklijk besluit (III) en het besluit (IV).

Het ontwerp van koninklijk besluit waarover het Directiecomité zijn advies uitbrengt, wordt als bijlage bij dit advies gevoegd.

////

I. VOORAFGAANDE OPMERKINGEN

1. Er dient aan herinnerd dat de oprichting van domeinconcessies een belangrijke rol speelt in het vermogen van België om zijn doelen op het vlak van productie van hernieuwbare energie te bereiken. Het is nu al duidelijk dat de zone die vandaag wordt voorbehouden voor de offshore productie van hernieuwbare energie niet volstaat om de doelstellingen van de Europese Unie op het vlak van energie en klimaatverandering voor 2020 te bereiken. Om dit toch te verwezenlijken, zou men bijna een verdubbeling van deze offshore productie en dus van de eraan toe te wijzen oppervlakte moeten overwegen. De vermindering in oppervlakte van 9,5 % voortvloeiend uit het ontwerp van koninklijk besluit gaat de tegengestelde richting uit. In elk geval zal men in een nabije toekomst allicht een nieuwe “offshore windenergie-strategie” moeten uitwerken die ook repercussies zou moeten hebben die verder gaan dan het huidige project “Horta-Stevin” van Elia om in Zeebrugge over een opvangcapaciteit van 3000 MW in 380 kV te beschikken.

II. ANTECEDENTEN

2. Op 25 mei 2000 heeft de CREG op vraag van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling een advies gepubliceerd over “het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de domeinconcessies, in uitvoering van het artikel 6 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt”¹.

Het koninklijk besluit van 20 december 2000 “betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht” (hierna: koninklijk besluit van 20 december 2000) werd gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 30 december 2000.

3. Op 15 maart 2004 heeft het Directiecomité van de CREG op vraag van de Minister van Economie, Energie en Buitenlandse Handel een tweede advies gepubliceerd over “het voorontwerp van koninklijk besluit houdende afbakening van de zone van inplanting voor elektriciteitsproductie in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht”².

Het koninklijk besluit van 17 mei 2004 “tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht” werd gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 29 juni 2004.

4. Op 1 juni 2005 werd de wet “tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt” goedgekeurd. Ze werd op 14 juni 2005 in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. In artikel 6 vervangt deze wet de bevoegdheid van de CREG om een “voorstel” te doen met betrekking tot de toekenning van domeinconcessies door de bevoegdheid om een “advies” te geven. Artikel 6 van de wet van 1 juni 2005 is op 9 november 2008 in werking getreden.

---

¹Advies (A)2000/008-D van 25 mei 2000

²Advies (A)040315-CDC-261 van 15 maart 2004

5. Op 7 december 2006 heeft het Directiecomité een derde advies gegeven met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000³. Er werd hier echter geen onmiddellijk gevolg aan gegeven.

6. Op 24 januari 2008 voerde het Directiecomité van de CREG op verzoek van de Minister en naar aanleiding van een verzoek van BELGIAN NORTH SEA WIND ENERGY PLATFORM gericht tot de Minister, een studie uit naar “de wijzigingen aan de domeinconcessies toegekend voor de bouw en de exploitatie van windturbineparken in de Noordzee”⁴. Deze studie formuleert meerdere voorstellen tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de wijzigingen aangebracht aan de al toegekende domeinconcessies.

7. Op 24 april 2008 heeft het Directiecomité van de CREG op vraag van de Minister een advies gegeven met betrekking tot “het ontwerp van koninklijk besluit houdende afbakening van de zone van inplanting voor elektriciteitsproductie in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht”⁵.

Het koninklijk besluit van 28 september 2008 “tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht” werd in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd op 30 oktober 2008.

Op 19 mei 2009 heeft het Directiecomité een voorstel⁶ gemaakt met betrekking tot de respectieve aanvragen van ASPIRAVI N.V., van de Tijdelijke Handelsvennootschap RENTEL en van de N.V. OFFWIND tot het bekomen van een domeinconcessie met betrekking tot een offshore windenergiepark tussen de Thorntonbank en de Bank zonder Naam, gegeven met toepassing van artikel 18 van het koninklijk besluit van 28 september 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 juncto artikel 10, § 1, van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000 (vóór de wijziging ervan bij koninklijk besluit van 28 september 2008) (zone C).

---

³ Advies (A)061207-CDC-606 van 7 december 2006

⁴ Studie (F)080124-CDC-743 van 24 januari 2008

⁵ Advies (A)080424-CDC-761 van 24 april 2008

⁶ Voorstel (E)090519-CDC-868 van 19 mei 2009

8. Op 11 juni 2009 heeft het Directiecomité een voorstel⁷ gemaakt met betrekking tot de aanvragen van de N.V. NORTHER en van de Tijdelijke Handelsvennootschap ELNU tot het bekomen van een domeinconcessie met betrekking tot een offshore windenergiepark onder de Thorntonbank, gegeven met toepassing van artikel 18 van het koninklijk besluit van 28 september 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 juncto artikel 10, § 1, van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000 (vóór de wijziging ervan bij koninklijk besluit van 28 september 2008) (zone A)

9. Op 23 juli 2009 heeft het Directiecomité een voorstel⁸ gemaakt naar aanleiding van de aanvraag van NV C-POWER tot wijziging en tot uitbreiding van de perimeter van de bij ministerieel besluit van 27 juni 2003 toegekende domeinconcessie. Deze aanvraag had meer bepaald betrekking op het offshore windturbinepark van de Thorntonbank en was gebaseerd op artikel 18 van het koninklijk besluit van 28 september 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 juncto artikel 10, § 1, van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000 (vóór de wijziging ervan bij koninklijk besluit van 28 september 2008) (zone B).

10. Op 27 augustus 2009 heeft het Directiecomité een voorstel⁹ gemaakt met betrekking tot de respectieve aanvragen van de Tijdelijke Handelsvennootschappen SEAL en ELECTRABEL – JAN DE NUL en de N.V. NORTHWESTER tot het bekomen van een domeinconcessie met betrekking tot een offshore windenergiepark boven de Blighbank, gegeven met toepassing van artikel 18 van het koninklijk besluit van 28 september 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 juncto artikel 10, § 1, van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000 (vóór de wijziging ervan bij koninklijk besluit van 28 september 2008) (zone G).

11. Op 10 september 2009 heeft het Directiecomité van de CREG op verzoek van de Minister een advies uitgebracht over het “ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht”¹⁰.

---

⁷ Voorstel (E)090611-CDC-875 van 11 juni 2009

⁸ Voorstel (E)090723-CDC-885 van 23 juli 2009

⁹ Voorstel (E)090827-CDC-889 van 27 augustus 2009

¹⁰ Advies (A)090910-CDC-898 van 10 september 2009.

12. Op 15 oktober 2009 bracht het Directiecomité een voorstel¹¹ uit over de respectieve aanvragen vanwege de THV SEASTAR, de THV ELECTRABEL–JAN DE NUL, de N.V. EVELOP BELGIUM en de N.V. ELECTRASTAR tot het bekomen van een domeinconcessie met betrekking tot een offshore windenergiepark tussen de Bank zonder Naam en de Blighbank en de aanvraag vanwege de N.V. ELDEPASCO tot wijziging en tot uitbreiding van de perimeter van de bij ministerieel besluit van 15 mei 2006 toegekende domeinconcessie met betrekking tot een offshore windenergiepark op de Bank zonder Naam, gegeven met toepassing van artikel 18 van het koninklijk besluit van 28 september 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 en van artikel 10, § 1 van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000 (vóór de wijziging ervan bij koninklijk besluit van 28 september 2008) (zones D en E).

13. Op 26 februari 2010 laat de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie in het Staatsblad het volgende verschijnen:

"[C - 2010/11085] Procedure voor de toekenning van de domeinconcessie die boven de BLIGHBANK-zone ligt.

Met verwijzing naar het koninklijk besluit van 17 mei 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht en aangezien er reden is om rekening te houden met de bijzonderheden van de zeescheepvaart en bijgevolg de grenzen van de zone te herzien en de nieuwe coördinaten ervan te bepalen, wordt de procedure voor de toekenning van de domeinconcessie die boven de BLIGHBANK-zone ligt, zoals georganiseerd door het bovenvermeld koninklijk besluit van 20 december, geschorst."

---

¹¹Voorstel (E)091015-CDC-913 van 15 oktober 2009

III. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

Artikel 1

"Artikel 3bis van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht, ingevoegd door het koninklijk besluit van 17 mei 2004, wordt als volgt vervangen:

'Art. 3bis. De coördinaten van de zone bestemd voor de inplanting van installaties zijn volgens projectie WGS84:

*punt 1 : 51°32,672' N / 3°05,013' O ;
punt 2 : 51°35,222' N / 3°00,590' O ;
punt 3 : 51°44,395' N / 2°45,305' O ;
punt 4 : 51°43,905' N / 2°42,818' O ;
punt 5 : 51°42,350' N / 2°42,300' O ;
punt 5bis : 51°39,311' N / 2°45,109' O ;
punt 6 : 51°38,180' N / 2°47,508' O ;
punt 7 : 51°37,140' N / 2°48,106' O ;
punt 8 : 51°36,014' N / 2°50,566' O ;
punt 9 : 51°35,430' N / 2°53,240' O ;
punt 10 : 51°34,030' N / 2°55,690' O ;
punt 11 : 51°32,808' N / 2°53,019' O ;
punt 12 : 51°28,600' N / 2°59,600' O. »*

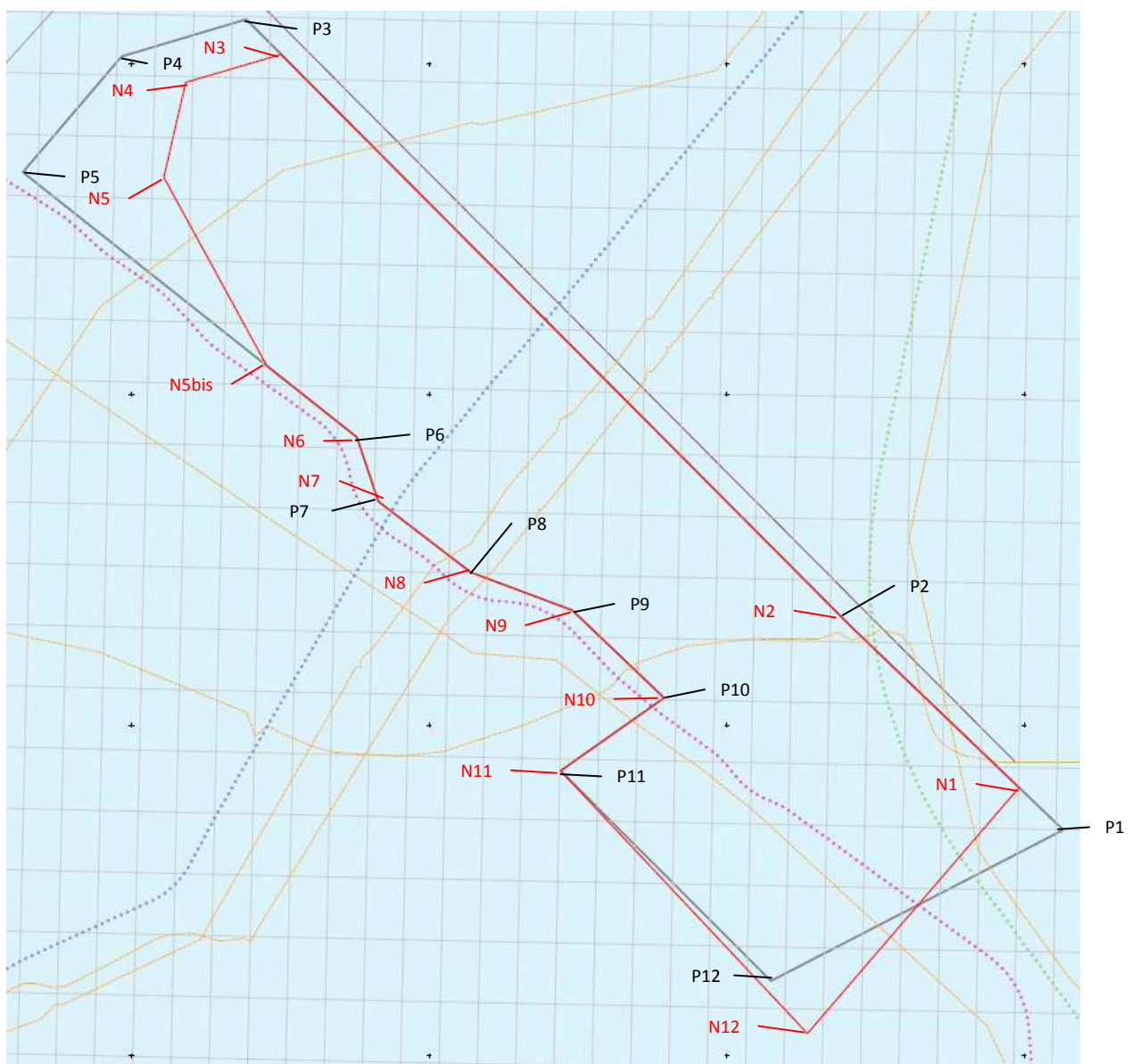
14. De punten die momenteel worden gedefinieerd in artikel 3bis van het koninklijk besluit van 20 december 2000 zijn de volgende:

punt 1 : 51°31,994' N / 3°06,189' O ;
punt 2 : 51°35,222' N / 3°00,590' O ;
punt 3 : 51°44,956' N / 2°44,370' O ;
punt 4 : 51°44,305' N / 2°41,119' O ;
punt 5 : 51°42,380' N / 2°38,597' O ;
punt 6 : 51°38,180' N / 2°47,508' O ;

punt 7 : 51°37,140' N / 2°48,106' O ;
 punt 8 : 51°36,014' N / 2°50,566' O ;
 punt 9 : 51°35,430' N / 2°53,240' O ;
 punt 10 : 51°34,030' N / 2°55,690' O ;
 punt 11 : 51°32,808' N / 2°53,019' O ;
 punt 12 : 51°29,446' N / 2°58,623' O .

15. Onderstaand schema geeft een algemeen beeld weer van de zone zoals vandaag gedefinieerd in het koninklijk besluit van 20 december 2000 (punten P1 tot en met P12) alsook van de voorgestelde zone (punten N1 tot en met N12).

Huidige zone punten P1-P12 – Zone ontwerp punten N1-N12

16. Hierna bespreken we de verschillende aspecten van de wijziging voorgesteld in het ontwerp van koninklijk besluit.

Oppervlakte

17. De huidige oppervlakte van de zone voorbehouden voor de productie van hernieuwbare energie bedraagt 264 km². Het ontwerp tot wijziging beperkt de zone tot ongeveer 239 km². Daaruit volgt een vermindering van de bruto oppervlakte met 25,2 km², wat overeenkomt met 9,5 %.

De inkrimping van de nuttige oppervlakte van zone G, die nog niet werd toegekend en op dit ogenblik opgeschort is, is echter nog groter. De oppervlakte van zone G wordt door de wijziging gereduceerd met iets meer dan 27 km², waardoor de bruto-oppervlakte van zone G wordt herleid van zowat 65 km² tot 38 km². Rekening houdend met een veiligheidszone van 1 km ten opzichte van het project Belwind, bedraagt de nuttige oppervlakte van de gewijzigde zone G nu ongeveer 31 km², terwijl dat voorheen ongeveer 58 km² was.

Op basis van het geïnstalleerde vermogen van de ingediende ontwerpen voor de vroegere zone G, dat gemiddeld ongeveer 650 MW bedroeg, kan men de nettocapaciteit van de gereduceerde zone ramen op 300 tot 350 MW, indien de bodemgesteldheid of de diepte geen onoverkoombare problemen vormen. Dat lijkt voldoende om een leefbaar project te kunnen realiseren.

De CREG merkt op dat de inkrimping van zone G tot het verlies van ongeveer 300 tot 350 MW aan bijkomende capaciteit voor offshore windenergie leidt. De productie van hernieuwbare energie op basis van offshore windenergie vormt een belangrijke factor voor België om de Europese 20-20-20-doelstellingen te kunnen halen. Vandaar het belang om de oppervlakte die van deze zone werd afgenomen, elders te compenseren. De nieuwe zone die ter compensatie voor de inplanting van de offshore windparken dient opengesteld te worden, zou een voldoende grote nuttige oppervlakte moeten hebben om minstens een project van 300 tot 350 MW te kunnen realiseren.

Ten slotte merkt de CREG op dat de wijziging van de vorm van de zuidgrens van de zone geen enkel verlies aan beschikbare oppervlakte meebrengt. Door de wijziging wordt een driehoek aan zone A onttrokken en op een andere plaats toegevoegd. De aan zone A onttrokken driehoek werd niet toegekend. De aan zone A toegevoegde driehoek kan later toegekend worden en biedt de mogelijkheid tot een geïnstalleerd vermogen van enkele tientallen MW, maar is zeer waarschijnlijk te klein voor een zelfstandig windpark.

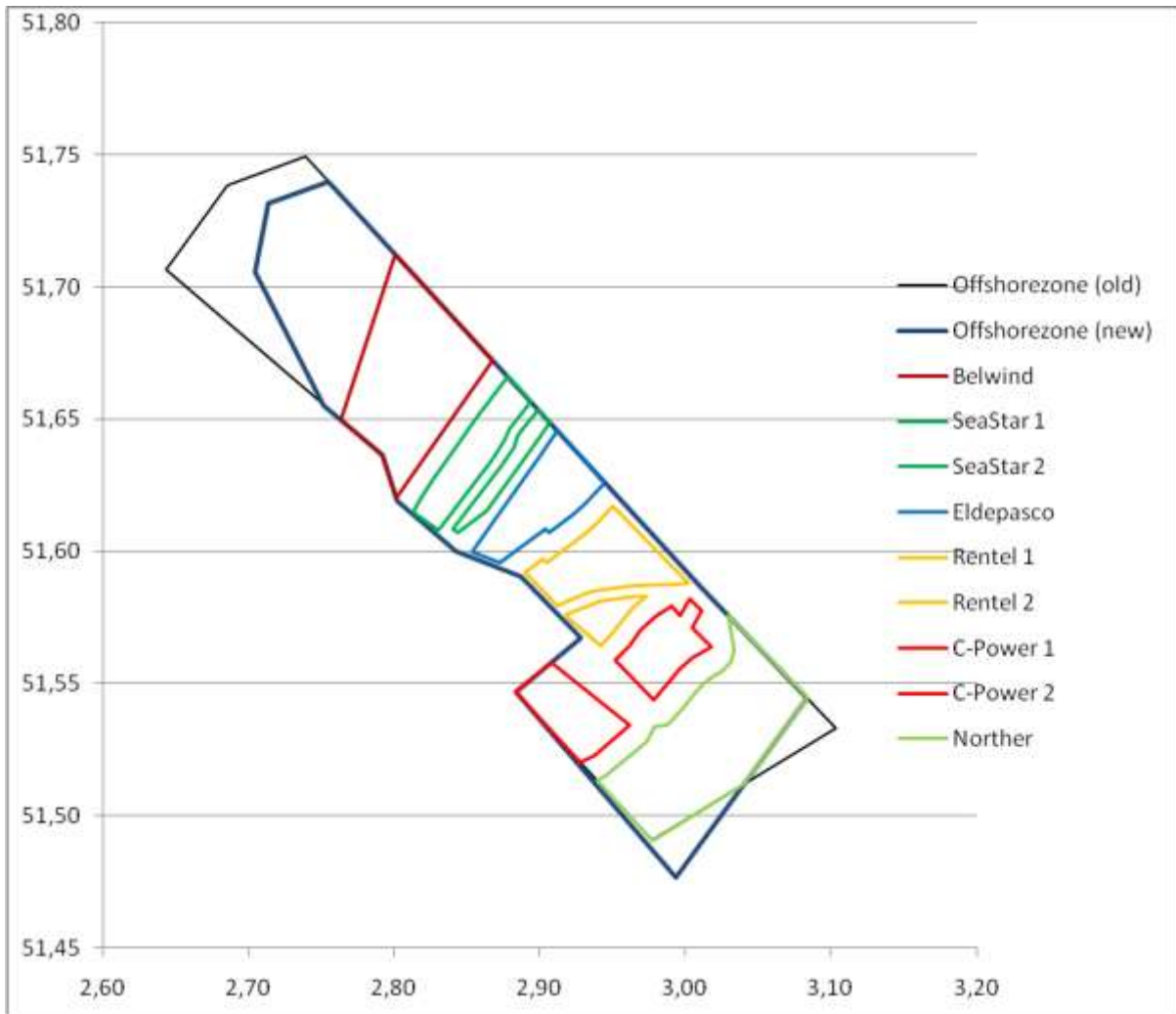
Artikel 2

“Dit besluit treedt in werking de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een termijn van tien dagen die ingaat na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad en is van toepassing op de domeinconcessieaanvragen ingediend na deze datum.”

18. Het eerste deel van artikel 2 bepaalt de datum van inwerkingtreding van het besluit. Het voorziet een inwerkingtreding die enigszins afwijkt van de normale regels volgens dewelke de besluiten in werking treden op de tiende dag volgend op de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Het tweede deel van artikel 2 vermeldt dat dit slechts van toepassing is op de aanvragen ingediend na de datum van inwerkingtreding. De vorige versie van het besluit blijft gelden voor de lopende procedures.

Voor zover de CREG weet is op dit ogenblik geen enkele procedure van domeinconcessieaanvraag lopende. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de domeinconcessies die totnogtoe al verleend werden en van de grenzen van de huidige zone en van de gewijzigde zone bestemd voor de inplanting van offshore installaties.

IV. Besluit

Zoals uiteengezet in de paragrafen 1 en 17 van dit advies, acht de CREG het noodzakelijk dat:

1. het verlies van een groot deel van zone G wordt gecompenseerd door andere gebieden die kunnen worden gebruikt voor de plaatsing van windturbines zodat het oorspronkelijk voorziene productiepotentieel van hernieuwbare energie kan worden behouden.
2. er vanaf nu een aanvang gemaakt wordt met studies (concessies en elektrische aansluitingen) om het windenergiepotentieel in de Noordzee te vergroten en aldus aan de Belgische doelstellingen tegen 2020 tegemoet te komen.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Dominique WOITRIN
Directeur

François POSSEMIERS
Voorzitter van het Directiecomité